

الحمد لله

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خاوران
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
معاونت پژوهش

موضوع تحقیق:

تأثیرات هوش هیجانی بر رفتار انسان از دیدگاه آیات و روایات

استاد راهنما:

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمد کاویانی ارانی

استاد مشاور:

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر ولی‌الله هاشم‌پور

محقق:

رؤیا دهقانی فیروزآبادی

تابستان ۱۳۹۴

تحمیدیه

خدایا، بر محمد و خاندانش درود فرست.

«خدایا! روزی کن مرا در آن روز هوش و خودآگاهی را و دور بدار در آن روز از نادانی و گمراهی و قرار بده مرا بهره و فایده از هر چیزی که فرود آوردی در آن به بخشش خودت ای بخشنده‌ترین بخشنندگان».

دعای روز سوم ماه مبارک رمضان

تقدیم به:

روح بزرگ حضرت روح‌الله

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

همه کسانی که در این وانفسای فرهنگی، دغدغه انسانیت و معنویت دارند.

به استاد ارجمند مرحوم حضرت حجة الاسلام آقای یحیی زاده که الفبای طلبگی را به من آموختند.

با حمد و سپاس:

به درگاه احدیت که از بین علوم، یادگیری علوم دینی را نصیبم فرمود.

و با تشکر:

از استاد بزرگوارم جناب حجة الاسلام والمسلمین محمد کاویانی ارانی که عنایت نموده، راهنمایی این تحقیق را بر عهده گرفتند.

از استاد بزرگوارم جناب حجة الاسلام والمسلمین ولی الله هاشم پور که در مشاوره این پایان نامه از لطف ایشان بهره برده‌ام.

از امام جمعه محترم شهرستان میبد و مسئول دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه جناب آیت الله اعرافی حفظه الله و کلیه کارکنان محترم این مجموعه که با کمال متانت و خوش رویی در ارائه خدمات پژوهشی، عنایت نموده، نهایت سپاسگزاری و تشکر رادارم.

از خانواده بزرگوارم که پیوسته جرعه نوش جام تعلیم و تربیت، فضیلت و انسانیت آنها بوده‌ام و از همسر و فرزندانم که با سعه صدر در تمامی مراحل جمع آوری این مجموعه، یار و همراه من بوده‌اند، سپاسگزارم.

فهرست منابع

- *قرآن کریم، ترجمه ناصر مکارم شیرازی.
* نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، قم، الهادی، ۱۳۷۹.
*صحیفه سجادیه، تهران، سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه، ۱۳۷۳.

الف: کتابهای فارسی

- ۱- اتکینسون، ریتا و ارنست ر. هیلگارد، زمینه روان‌شناسی، تهران، رشد، ۱۳۶۹.
- ۲- آذربایجانی، مسعود و دیگران، روان‌شناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها، ۱۳۸۲.
- ۳- استیو، هین، هوش هیجانی برای همه، ترجمه رؤیا کوچک انتظار و مژگان موسوی شوشتری، تهران، تجسم خلاق، ۱۳۸۴.
- ۴- آقایار، سیروس و پرویز شریفی درآمدی، کاربرد هوش در قلمرو هیجان، اصفهان، سپاهان، ۱۳۸۵.
- ۵- -----، هوش هیجانی و بهبود رابطه با خود و دیگران، اصفهان، سپاهان، ۱۳۸۷.
- ۶- برادبری، تراویس و جین گریوز، هوش هیجانی (مهارت‌ها و آزمون‌ها)، ترجمه مهدی گنجی، تهران، ساوالان، ۱۳۸۴.
- ۷- پورافکاری، نصرت‌الله، فرهنگ جامع روان‌شناسی- روان پزشکی، تهران، فرهنگ معاصر، ۱۳۷۳.
- ۸- جعفری، محمدتقی، تعلیم و تربیت، تحقیق و تنظیم محمدرضا جوادی، تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۸.
- ۹- جوادی آملی، عبدالله، انتظار بشر از دین، قم، مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۰.
- ۱۰- -----، تسنیم، قم، اسراء، ۱۳۷۸.
- ۱۱- -----، مراحل اخلاق در قرآن، قم، مرکز نشر اسراء، ۱۳۷۸.
- ۱۲- حر عاملی، محمد بن حسن، جهاد با نفس، ترجمه اسلامی حسینی، تهران، بوستان قرآن، ۱۳۹۰.
- ۱۳- حسن زاده، رمضان و سید مرتضی ساداتی کیادهی، هوش هیجانی، تهران، روان، ۱۳۸۸.
- ۱۴- حکیمی، محمدرضا و علی حکیمی و محمد حکیمی، الحیاء، قم، دلیل ما، ۱۳۸۸.
- ۱۵- خمینی، روح‌الله، صحیفه امام، قم، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (قدس سره)، ۱۳۷۸.
- ۱۶- -----، شرح چهل حدیث، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (قدس سره).

سره)، ۱۳۸۶.

- ۱۷- -----، شرح حدیث جنود عقل و جهل، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (قدس سره)، ۱۳۷۷.
- ۱۸- -----، صحیفه نور، تهران، وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۷۱.
- ۱۹- الدر، هری، چگونه هوش خود را افزایش دهید؟ ترجمه فرشاد نجفی پور، تهران، نسل نو اندیش، ۱۳۸۱.
- ۲۰- دستغیب، سید عبدالحسین، قلب قرآن (تفسیر سوره یس)، تهران، صبا، ۱۳۶۱.
- ۲۱- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، روان‌شناسی رشد با نگرش به منابع اسلامی، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۷۵.
- ۲۲- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، دانشگاه تهران، مؤسسه دهخدا، [بی تا].
- ۲۳- سبحانی، جعفر، منشور جاوید، قم، مؤسسه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۹۰.
- ۲۴- -----، رمز پیروزی مردان بزرگ، قم، نسل جوان، ۱۳۷۲.
- ۲۵- شریعتمداری، علی، روان‌شناسی تربیتی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۵.
- ۲۶- شریفی درآمدی، پرویز، هوش هیجانی، اصفهان، سپاهان، ۱۳۸۶.
- ۲۷- عباسی نژاد، محسن، از راهنمایی پژوهش در قرآن و علوم روز، مؤسسه انتشاراتی بنیاد پژوهشهای قرآن حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۴.
- ۲۸- عثمان، عبدالکریم، روان‌شناسی از دیدگاه غزالی و دانشمندان اسلامی، ترجمه سید محمد باقر حجتی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۶.
- ۲۹- عظیمی، سیروس، اصول روان‌شناسی عمومی، تهران، صفار، ۱۳۸۷.
- ۳۰- قرائتی، محسن، تفسیر نور، تهران، مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن، ۱۳۸۱.
- ۳۱- کارمانولیز، جرج.ای، تطبیق علم النفس افلاطون و ارسطو از نظر فرفریوس، ترجمه احمد قطبی، ماهنامه پژوهش اطلاعات حکمت و معرفت، سال هشتم، ۱۳۹۲، شماره ۵.
- ۳۲- کریمی، یوسف، روان‌شناسی شخصیت، تهران، مؤسسه نشر ویرایش، ۱۳۸۲.
- ۳۳- کمره‌ای، محمد باقر، ترجمه کتاب السماء و العالم (بحار، ج ۹)، تهران، اسلامیه، ۱۳۵۱.
- ۳۴- گروه نویسندگان، حدیث زندگی، جوان، هیجان و خویشتن داری، چاپ اول، قم، سازمان چاپ و نشر الحدیث، ۱۳۸۶.
- ۳۵- گلمن، دانیل، هوش هیجانی، ترجمه نسرين پارسا، تهران، رشد، ۱۳۸۰.
- ۳۶- مصباح یزدی، محمدتقی، انسان‌شناسی در قرآن، تنظیم و تدوین محمود فتحعلی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۲.
- ۳۷- -----، به سوی خودسازی، نگارش کریم سبحانی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (قدس سره)، ۱۳۸۰.
- ۳۸- -----، محمدتقی، پندهای امام صادق (علیه السلام) به رهجویان صادق، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) مرکز انتشارات، ۱۳۸۳.
- ۳۹- -----، خودشناسی برای خودسازی، چ ۱۳، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمة الله)، ۱۳۸۶.

- ۴۰- -----، سجاده‌های سلوک شرح مناجات‌های امام سجاد (علیه‌السلام)، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمة الله علیه)، ۱۳۹۰.
- ۴۱- -----، اخلاق در قرآن، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (قدس سره)، ۱۳۷۸.
- ۴۲- -----، مشکلات مجموعه آثار، چاپ اول، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (قدس سره)، ۱۳۸۶.
- ۴۳- مطهری، مرتضی، انسان کامل، چ ۱۱، تهران، صدرا، ۱۳۷۳.
- ۴۴- -----، فطرت، تهران، صدرا، ۱۳۷۲.
- ۴۵- -----، مجموعه آثار، قم، صدرا، ۱۳۷۳.
- ۴۶- -----، مقدمه ای بر جهان بینی اسلامی، قم، صدرا، ۱۳۶۸.
- ۴۷- معین، محمد، فرهنگ معین، تهران، معین، ۱۳۸۱.
- ۴۸- مکارم شیرازی، ناصر و دیگران، تفسیر نمونه، تهران، دارالکتاب الاسلامیه، ۱۳۸۶.
- ۴۹- مکارم شیرازی، ناصر، اخلاق در قرآن، قم، امام علی بن ابی طالب، ۱۳۸۷.
- ۵۰- موسوی همدانی، محمدباقر، ترجمه المیزان، قم، مؤسسه اسماعیلیان، ۱۳۹۳ق.
- ۵۱- میر دریکوندی، رحیم، عقل دینی و هوش روان‌شناختی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمة الله) مرکز انتشارات، ۱۳۸۹.

ب: کتاب‌های عربی

- ۵۲- ابن ابی فراس، ورام، مجموعه ورام، قم، مطبعة قم، ۱۳۷۵.
- ۵۳- ابن شعبه حرانی، حسن، تحف العقول، چاپ دوم، قم، جامعه مدرسین، ۱۴۰۴ق.
- ۵۴- انصاری ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، بیروت، داراحیاء التراث العربی، ۱۳۶۳.
- ۵۵- تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، شرح جمال الدین خوانساری بر غررالحکم، با مقدمه و تصحیح و تعلیق میرجلال الدین حسینی ارموی (محدث)، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۶.
- ۵۶- -----، غررالحکم، چاپ اول، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۶.
- ۵۷- حرعاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، بیروت، مؤسسه آل البيت (علیهم السلام) لاحیاءالتراث، ۱۳۷۸.
- ۵۸- دیلمی، حسن بن محمد، ارشاد القلوب، ترجمه علی سلگی، قم، ناصر، ۱۳۷۶.
- ۵۹- -----، أعلام‌الدین، قم، مؤسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۳۶۴.
- ۶۰- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، المفردات فی غریب القرآن، ریاض، مکتبه نزار مصطفی الباز، ۱۳۷۶.
- ۶۱- شعیری، تاج الدین محمد بن محمد بن حیدر، جامع الاخبار، تهران، مطبعه حاج ابراهیم تبریزی، ۱۳۶۸.
- ۶۲- صابری یزدی، علیرضا، الحکم الزاهره، ترجمه محمد رضا انصاری محلاتی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵.
- ۶۳- صدرالمألهین شیرازی، محمد، الحکمة المتعالیة فی الاسفار العقلیة الاربعه، بیروت: دار

احیاء التراث، [بی تا].

۶۴- طباطبایی، سید محمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷ق.

۶۵- طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ترجمه حسین نوری و دیگران، تهران، فراهانی، ۱۳۶۰.

۶۶- -----، مشکاة الأنوار فی غرر الأخبار، ج ۲، نجف، حیدریه، ۱۳۸۵.

۶۷- طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۷.

۶۸- قمی ابن بابویه، محمد بن علی، ثواب الاعمال، ترجمه محمد رضا انصاری، قم، نسیم کوثر، ۱۳۸۴.

۶۹- -----، عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، قم، ذوی القربی، ۱۴۲۷ق.

۷۰- قمی، عباس، منتهی الامال، قم، کمال الملک، ۱۳۸۷.

۷۱- -----، مفاتیح الجنان، تهران، حافظ نوین، ۱۳۸۸.

۷۲- کلینی، محمد بن یعقوب، فروع کافی، تهران، دارالطباعه سیدمرتضی، ۱۳۱۵ق.

۷۳- -----، کافی، چاپ دوم، تهران، اسلامی، ۱۳۶۲.

۷۴- گروهی از محققان، اعداد قسم الکلام فی مجمع البحوث الاسلامیه، شرح المصطلحات الفلسفیه، مشهد، مجمع البحوث الاسلامیه، ۱۴۱۴ق.

۷۵- لیثی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ، قم، دارالحديث، ۱۳۷۶.

۷۶- متقی هندی، علی بن حسام الدین، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، ج ۳، تحقیق شیخ بکری حیانی، تصحیح شیخ صفوه الصفا، بیروت، مؤسسه الرساله، ۱۹۸۹م.

۷۷- مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار، چاپ دوم، بیروت، الوفاء، ۱۴۰۳ق.

۷۸- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ترجمه حمیدرضا شیخی، تهران، مؤسسه فرهنگی دارالحديث، ۱۳۷۷.

۷۹- مشکینی، علی، تحریر المواعظ العدیدیه، ج ۸، قم، الهادی، ۱۴۲۴ق.

۸۰- معزی فیومی، احمد بن محمد، مصباح المنیر، قم، دار الهجره، ۱۳۷۲.

۸۱- مفید، محمد بن محمد، الامالی للمفید، تصحیح علی اکبر غفاری و حسین استاد ولی بیروت، دارالمفید، ۱۳۷۲.

۸۲- منسوب به امام صادق علیه السلام، مصباح الشریعہ، ترجمه حسن مصطفوی، چاپ اول، تهران، انجمن اسلامی حکمت و فلسفه ایران، ۱۳۶۰.

۸۳- نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، مطبوعات حسینی، [بی تا].

۸۴- نراقی، مهدی، علم اخلاق اسلامی (ترجمه جامع السعادات)، ترجمه جلال الدین مجتبی، تهران، حکمت، ۱۳۷۷.

۸۵- نهج الفصاحه، ترجمه ابوالقاسم پاینده، تهران، جاویدان، ۱۳۶۲.

۸۶- نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، قم، مؤسسه آل البيت، [بی تا].

ج: پایان نامه و مقالات

- ۸۷- آقابابایی، ناصر، هوش هیجانی، مجله معرفت، شماره ۱۱۹: <http://marifat.nashriyat.ir/node>
- ۸۸- عناصری، مهریار، رابطه بین سلامت روانی و شادکامی دانشجویان دختر و پسر، مجله اندیشه و رفتار، ۱۳۸۶، شماره ۶.
- ۸۹- هراتیان، عباسعلی و محمدرضا احمدی، «معرفت رابطه حرمت خود بر همدلی نوجوانان»، سال پنجم، ۱۳۹۱، شماره ۱.
- ۹۰- هویدا، رضا و راضیه آقابابایی، «بررسی تطبیقی مدل چهار مرحله ای خودارزیابی در اسلام»، دوفصلنامه علمی-تخصصی، مطالعات اسلام و روانشناسی، پاییز و زمستان ۱۳۸۸، شماره ۵.
- ۹۱- یوسفی لویه، مجید، «راهبردهای ارتقای سلامت روان مشاوران: راهبردهای هیجانی»، نشریه رشد مشاور مدرسه، بهار ۱۳۸۹، شماره ۱۹.

د: سایتها

- ۹۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار جوانان، اساتید، معلمان و دانشجویان دانشگاههای استان همدان ۸۳/۴/۱۷؛ پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری.
- 93- Dousti.Net
- 94- <http://yasbooks.com>
- 95- rasekhoon.net
- 96- uptodate_psychology. loxblog. Com.
- 97- www. magiran. com
- 98- <http://marifat.nashriyat.ir/node/>
- ۹۹- نرم افزار کامپیوتری نور(گنجینه روایات، جامع التفاسیر، جامع الاحادیث...)